

проекту, на навколишнє природне середовище

Запропонований підхід дозволяє здійснити вибір оптимального рішення, визначити узагальнену економічну вигідність інвестицій з точки зору фінансової віддачі від них урахуванням тимчасового чинника. Отримані результати можуть бути використані в діяльності підприємства у сфері стратегічного планування розвитку підприємства, оскільки чітке регулювання інвестиційних проектів дає можливість отримувати більшу ефективність від цих вкладень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бочаров В.В. Інвестиції: монографія. К.: Пітер, 2019. 288 с.
2. Крушвиц Л. Інвестиційні розрахунки: монографія. К.: Пітер, 2018. 432 с.
3. Мойсеєнко І.П. Інвестування: монографія. К.: Знання, 2019. 490 с.

Павло КОМАРОВ,

магістрант 1 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Науковий керівник: **Павло ЗАХАРЧЕНКО,**

д.е.н., професор (БДПУ)

ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах інтеграції економіки України в міжнародний економічний простір і у зв'язку з посиленням процесів глобалізації, забезпечення конкурентоспроможності підприємства є основою ефективності його діяльності на стратегічному рівні. Недостатнє вивчення питань конкурентоспроможності підприємства може привести не тільки до її зниження, але і до виникнення конкурентних недоліків, що є загрозою подальшій діяльності підприємства.

На сьогоднішній день актуальним є питання реалізації системного підходу в процесі оцінки конкурентоспроможності підприємств, розробки економіко-математичних моделей, що дозволяють отримати узагальнений критерій конкурентоспроможності підприємств. Задачею дослідження є конструювання загальної моделі синтетичного інтегрального критерію, і визначення конкретних дій, які повинні привести до вирішення проблеми [1].

Швидкі зміни зовнішнього середовища вітчизняних підприємств стимулюють появу нових методів, систем і підходів до управління конкурентоспроможністю. Найбільш поширеними є методи оцінки можливостей конкурентів за допомогою спеціальних експертних досліджень і непрямих розрахунків на основі відомих даних. Широко використовується на практиці для аналізу конкурентів і “метод віддзеркалення”, що полягає у виявленні інформації про фірму, що цікавить, у клієнтів або посередників даної фірми. Зручним інструментом порівняння можливостей підприємства і основних конкурентів є побудова багатокутника конкурентоспроможності, що є графічним відображенням оцінок положення підприємства і конкурентів по найбільш значущих напрямках діяльності. В якості оцінюваних напрямів діяльності

підприємства і основних конкурентів може бути вибрано визначене чітко обмежене число параметрів.

Угрупування параметрів спирається на аналіз широкого комплексу проблем технічного, економічного і соціального характеру, внаслідок чого виявляються змінні, що забезпечують конкурентоспроможність. Початковою точкою такого аналізу є визначення переліку технічних і економічних чинників конкурентоспроможності, які трактуються як сукупність критеріїв кількісної оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства [2].

Внутрішні конкурентні переваги, що визначають ринкові позиції господарюючого суб'єкта, пропонується згрупувати по шести найбільш значущих аспектах:

- 1) конкурентоспроможність виробу;
- 2) фінансовий стан підприємства;
- 3) ефективність маркетингової діяльності;
- 4) рентабельність продажів;
- 5) імідж (марочний капітал) підприємства;
- 6) ефективність менеджменту.

Пропонована в роботі методика оцінки рівня фінансової конкурентоспроможності підприємства, заснована на використанні методів багатовимірного аналізу, ухвалення рішень і економетричного моделювання, це включає наступні основні етапи: формування інформаційного простору показників фінансової конкурентоспроможності підприємства; побудова локальних коефіцієнтів і формування комплексного показника фінансової конкурентоспроможності підприємства; вибір пріоритетів інноваційного фінансового розвитку на основі аналізу моделей панельних даних [3].

Вибір даного математичного інструментарію для дослідження рівня фінансової конкурентоспроможності українських підприємств обумовлений наступними характеристиками: при розгляді завдань побудови багатofакторної регресійної моделі фінансової конкурентоспроможності підприємства (з урахуванням галузевої спрямованості), що відображає значущість впливу окремих чинників, використання панельних даних дозволяє вирішити проблему розширення інформаційної бази; застосування панельних даних приводить до підвищення ефективності оцінок в порівнянні з оцінюванням на основі окремих моделей тимчасових і варіаційних рядів; перевагою моделей, отриманих на основі панельних даних, є вирішення проблеми пропущених даних в моделі. Проблема пропущення даних є особливо серйозною, якщо виключена з моделі змінна корелює з включеними в модель чинниками;

ЛІТЕРАТУРА

1. Шевченко Л.С. Конкурентна діагностика фірми: концепція, методи: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2018. 240 с.
2. Тищенко А.Н. Формирование конкурентной позиции предприятия в условиях кризиса: монографія. Харків: ІД «ІНЖЕК», 2017. 367 с.
3. Іванов Ю.Б. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2016. 384 с.